

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

07. juni 2021

Besvarelse af spørgsmål 275 alm. del stillet af udvalget den 25. januar 2021.

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 23/1-21 fra Indeks Retail, Horsens om konkurrenceforvridning ved tvangslukning af specialvarehandlen, jf. ERU alm. del – bilag 165?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Henvendelsen fra Indeks Retail Horsens af 23. januar 2021 omhandler to nærmere konkrete spørgsmål, som vil blive behandlet i det følgende.

Spørgsmål 1:

Indebærer reguleringen ikke en handelshindring i form af en begrænsning af varernes frie bevægelighed eller den frie etableringsret i strid med artikel 34 og artikel 49 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde?

Er det parallelt ikke indrømmelse af særlige eller eksklusive rettigheder til visse erhvervsvirksomheder, der hindrer adgangen til markedet i strid med artikel 106 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde? Udenlandske virksomheder får begrænset adgangen til en række markeder, idet de ikke er i stand til at afsætte deres varer til eller igennem den fysiske handel. F.eks. vil et dansk forlag fortsat kunne sælge bøger igennem supermarkerne, medens tyske, franske og engelske forlag rammes, da de kun i meget begrænset eller slet ikke sælges i supermarkeder. Der kan formentlig findes andre eksempler, hvor det er udenlandske virksomheder, der bliver særlig hårdtramt, ved at miste deres adgang til det danske marked, da de ikke distribuerer via danske supermarkeder.

Svar:

Varernes frie bevægelighed:

Det er regeringens vurdering, at beslutningen om at lukke udvalgsvarebutikker, herunder specialvarebutikker, i en periode med henblik på at inddæmme Covid-19 ikke udgør en restriktion af varernes frie bevægelighed i

henhold til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmøde (herefter TEUF) artikel 34, idet beslutningen gjaldt for alle udvalgswarebutikker, der udøver virksomhed i landet, og da afsætning af indenlandske og udenlandske varer blev påvirket på samme måde, jf. EU-Domstolens faste praksis, som fastslået i dom, C-267/91 og C-268/91 (Keck-doktrinen).

Etableringsretten:

Det er regeringens vurdering, at beslutningen om at lukke udvalgswarebutikker i en periode heller ikke udgør en restriktion af den frie etableringsret i henhold til TEUF artikel 49, idet beslutningen gjaldt for alle udvalgswarebutikker i landet, som allerede var etableret her i landet, jf. EU-Domstolens dom i de forenede sager C-418/93, Semeraro Casa Uno m.fl.

Artikel 106 i TEUF:

TEUF artikel 106 forbyder medlemsstaterne at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med traktaternes bestemmelser, og navnlig traktatens artikel 12 samt 101-109 (reglerne om konkurrence og statsstøtte).

Bestemmelsen finder alene anvendelse i forhold til tre typer af virksomheder; offentlige virksomheder (som staten kontrollerer), virksomheder, som staten har indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder, eller virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler.

Det er regeringens klare opfattelse, at der ikke er tale om sådanne virksomheder i den forelagte situation, og at bestemmelsen derfor ikke finder anvendelse her. Navnlig er der således ikke tale om, at visse virksomheder er blevet indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder fra staten. Nedlukningen af udvalgswarebutikker skete generelt og med det formål at inddæmme Covid-19.

Det skal generelt understreges, at initiativerne var midlertidige, og blev ophævet, så snart epidemien tillod det.

Spørgsmål 2:

Skulle reguleringen ikke have været anmeldt til Europa-Kommissionen som statsstøtte, jf. artikel 108, stk. 3 i Traktaten om den Europæiske Unions. Der skal ske anmeldelse, når staten selektivt tildeler visse erhvervsvirksomheder en fordel, der truer med at forvride konkurrencen, og det kan påvirke samhandlen mellem medlemsstater. Disse betingelser forekommer at være opfyldt.

Svar:

Formålet med statsstøtterejerne er at sikre ens vilkår for alle medlemsstater, når de yder offentlig støtte til virksomheder i EU. Statsstøtte skal, efter Traktatens artikel 108, stk. 3 anmeldes og godkendes af EU-Kommissionen som forenelig med Fællesskabet, før den må ydes.

Traktatens artikel 107, stk. 1, definerer begrebet statsstøtte som *”støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.”*

Heraf kan udeledes følgende kumulative betingelser, der alle skal være opfyldt for at der er tale om statsstøtte: 1) Støtten skal ydes til en virksomhed, 2) støtten skal kunne tilregnes staten og være finansieret med statsmidler, 3) der skal være indrømmet en fordel, 4) støtten skal være selektiv, og den skal 5) påvirke konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne.

Det er regeringens vurdering, at der ikke er tale om statsstøtte i den forelagte situation. Det skyldes særligt, at der ikke er sket en overførsel af statsmidler (eller givet afkald på statsmidler) i forbindelse med reguleringen, som er indført i forbindelse med at håndtere Covid-19 situationen. Der er således ikke i forbindelse med denne konkrete foranstaltning ydet en økonomisk fordel ved overførsel af statsmidler til den gruppe af butikker, der har kunne holde åbent, mens andre har været lukket.

Dermed vurderer regeringen ikke, at der er tale om regulering, der skulle have været anmeldt til EU-Kommissionen, jf. Traktatens artikel 108, stk. 3.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup